

ВОЛИНЬСЬКІ ЄПАРХІАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

ЗА ЄДИНУ ПОМІСНУ УКРАЇНСЬКУ
ПРАВОСЛАВНУ ЦЕРКВУ

ЧАСОПИС ВОЛИНЬСЬКОЇ ЄПАРХІЇ
ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ УКРАЇНИ

№ 2 (231), лютий 2024 р.

ЯК ПРАВИЛЬНО ВИКОРИСТОВУВАТИ СТРИТЕНСЬКІ СВІЧКИ?

Традиція освячувати свічки на Стрітєння пояснюється тим, що це свято нагадує описану в Біблії подію про зустріч Пресвятої Богородиці, яка принесла Богомладенця в єрусалимський храм, із праведним старцем Симеоном. Коли він узяв Спасителя на руки, то промовив добре відому тепер молитву «Нині відпускаєш раба Твого, Владико», де, зокрема, Ісуса Христа називає Світлом на просвітлення язичників. Пізніше й Сам Месія казав: «Я – Світло для світу. Хто йде за Мною, не блукатиме у темряві, а матиме світло життя».

Освята свічок на Стрітєння відрізняється від звичайного чину їх освячення, що звершується в будь-який день року. Священнослужитель просить Бога «освятити свічі світлом благодаті, щоб як світло вогнем видимим запалене проганяє нічну пітьму, так щоб серця наші огнем невидимим, тобто світлістю Святого Духа просвіщені, оминули сліпоту всяких гріхів. Щоб змогли ми очищеним оком душі бачити те, що Богу вгодне і для нашого спасіння благопотрібне. І щоб сподобитися нам перемогти темні небезпеки цього світу і досягнути світла безперестанного...»

Здавнини вважали, що стрітенська свічка має особливу силу: може відганяти бісів, допомагає в життєвих клопотах, негараздах, хворобах, захищає від блискавки тощо. На жаль, тут недалеко до язичницького, забобонного, марновірного ставлення, коли свічку використовують, як магічний оберіг або амулет. Необхідно чітко розуміти й вірити, що не святиня має силу сама собою, а Господь, Який діє через неї.

Завдання стрітенської свічки – нагадувати про зустріч із Богом, Його любов і милосердя, силу і світло, а також допомагати зосереджуватися в молитві. Свічу не треба зберігати, як сувенір, а регулярно запалювати. Хай горить удома під час молитви, нехай світить на столі в неділі та свята, коли збирається сім'я.

А недопалки свічок викидати у смітник не можна, адже вони освячені. Слід віднести згарки в храм і кинути в посудину під свічником.

Підготував протоієрей Віталій СОБКО

Наша газета – у Вашу скриньку чи на монітор

Боголюб'язний читачу! Наш часопис – корисний засіб у духовному житті православного християнина. Щоб ця релігійна газета надходила Вам додому – випишіть її в будь-якому поштово-відділенні області, починаючи з будь-якого місяця.

Індекс у каталозі обласної періодики – 91241.

Ця ж газета в електронному вигляді, архів її основних публікацій, радіопередач та інших аудіо-, відео- і текстових документів, церковні новини тощо – в інтернеті за адресою: www.pravoslavivolyzni.org.ua

НЕДІЛЯ ПРО МИТАРЯ І ФАРИСЕЯ

Тридцять сьомої неділі після П'ятдесятниці у храмах читають притчу про митаря і фарисея. Євангеліст Лука описав цю історію з уст Спасителя, тобто Сам Ісус не був дійовою особою цього уривка: послугував сюжетом задля виховної мети.

Двоє чоловіків прийшли до храму помолитися і їхні молитви переросли в монологи: довгий і пихатий – від фарисея, щирий і короткий – від митаря. Термін «фарисей» дійшов до наших днів як ознака нещирості і лицемірства, різкого контрасту між словом і справою. Тогочасні фарисеї ставили передусім важливість букви закону і сповідували привселюдно його велич, притім часто були далекі від дотримання.

Ісус дав їм справедливу оцінку: «На кафедрі Мойсея розсілись книжники і фарисеї. Робіть і зберігайте все, що вони скажуть вам, але не робіть, як вони роблять. Бо вони говорять, а не роблять... Горе вам, книжники та фарисеї, лицеміри, що людям замикаєте Царство Небесне! Самі не входите і не дозволяєте увійти тим, які бажали б увійти... Сліпі проводирі, що комара відціджуєте, а ковтаєте верблюда... Назовні здаєтесь людям справедливими, а всередині ви сповнені лицемірства й беззаконня» (Мф. 23).

Наче на підтвердження цієї думки фарисей у храмі привселюдно бив поклони: «Боже! Дякую Тобі, що я не такий, як інші люди, грабіжники, неправедні,

перелюбники, або як цей митар. Пошу двічі на тиждень, даю десятину з усього, що надбаю» (Лк. 18:11–12). Чи впізнаємо ми сучасників за такими ж подібними тирадами? Звісно, що так. Такі думки зву-

чать не тільки у храмах, а в мережі засобів масової агітації. Бо тільки таким чином можна здобути прихильність електорату і вибороти «місце під сонцем», увійшовши до владних виборних структур.

А як же себе поводить у храмі митник? Стояв і щиро молився: «Боже, будь милостивий до мене, грішного!» (Лк. 18:13). Адже митників на той час (і нині також!) знали і знають як осіб, що мали від держави право збирати оплати, і стягати їх без усякого милосердя. А все, що вони зібрани понад те, що заплатили державі, було їхнім особистим зиском. Тож нічого дивного, що в очах народу митарі не мали доброї слави, їх загалом вважали за нечесних, прирівнювали до грабіжників, грішників і поган та погорджували ними. Митарі не могли бути свідками в суді, бо їхнє слово як нечесних людей не мало ніякої сили. Але сила щирої молитви митаря у храмі була почута Господом і належно оцінена: «Кажу вам, що цей пішов до дому свого виправданій більше, ніж той: бо всякий, хто підноситься, принижений буде, а хто принижує себе, піднесеться» (Лк. 18:14).

Ця притча свідчить, що Всевишній не дивиться на особу чи її стан, але дивиться на її серце й душу. Тут розуміємо правдивість слів Святого Письма: «...Бог гордим противиться, а покірним дає ласку» (1 Пт. 5:5). Без щирого усвідомлення гріха і глибокої покірності аж ніяк не можна воззвисяти і знайти істинну дорогу до Бога.

Віталій КЛИМЧУК

ХРОНІКА

У Луцьку попрощалися зі співаком В'ячеславом Судимою

Чин похорону відбувся 4 січня в кафедральному соборі Святої Трійці. Його очолив митрополит Луцький і Волинський Михаїл. Проповідь виголосив декан протоіерей Микола Нецькар. Відправу супроводжував архієрейський хор «Оранта».

У скорботному слові душпастир значив, що В'ячеслав Павлович дуже любив Волинський край, був патріотом і дарував людям пісні тієї землі, на якій народився. Ми часто за суетою не помічаємо краси, яка нас оточує. Його ж пісні є великою підтримкою, особливо для тих, хто захищає нашу землю і небо. Звичайно, що смерть ніби зупиняє час для тієї родини, яка втратила близьку людину. Ми кажемо під час відспівування небіжчика: «плачу і ридаю». Бо відійшов од нас той, кого ми всі любили, якого оплесками зустрічали і проводжали зі сцени. Той, хто любив свою країну, любив традиції та пісню понад усе.

Багаторічна колега співака заслужена артистка України Алла Опейда відзначила, що ця людина творила лише добро. Душа його відлетіла до ангельського хору і тепер з небес співатиме Богу. Наш край утратив великого патріота.

Разом молилися інше духовенство, представники влади, численні шанувальники таланту митця. Проводжали великого волинянина під аплодисменти, як це звичаєно на похоронах артистів.

Судима В'ячеслав Павлович народився 19 лютого 1955 року в селі Маяки (тепер Княгининок) Луцького району. Працював на Луцькому меблевому комбінаті, педагогом-організатором Маяківської середньої школи, заступником директора з виховної роботи в Рокинській загальноосвітній школі. У 1998–2006 роках – селищний голова Рокинська. Потому – заступник директора з навчально-виховної роботи Рокинського НВК. Вчитель географії вищої кваліфікаційної категорії, вчитель-методист, відмінник освіти України, заслужений працівник культури. Від 1985 року з Аллою Опейдою співав у дуєті «Душа Волині».

Зупинилося серце дітяча освіти й культури на 69-му році життя. Поховали його на цвинтарі селища Рокинці Луцької МТГ. У нього залишилися дружина, двоє дітей та внуки.

Йорданське освячення домівок

Відправивши велике водосвяття з нагоди Богоявлення, священники побували в оселях парафіян із молитвою за їхні сім'ї, благословенням та окропленням.

Третій празник різдвяних свят – нагода душпастирю відвідати родини, поспілкуватися, дати пораду. Для вірян – це можливість прийняти свого духівника. Такі зустрічі мають і глибше значення, що знаменує прихід до оселі Ісуса Христа. А йорданська вода – символ очищення, який нам дав Спаситель.

Чин йорданського відвідування парафіян священником згадується ще в давніх церковних книгах. Імовірно, ця традиція започаткована з IV ст., коли Різдво і Богоявлення відзначали в один день. Тоді освячувалася вода і вважалося, що на неї сходять благодать Божа. Таку воду називали великою агіасмою, тобто великою святинєю. Вода має особливі фізичні й духовні властивості. Знаючи це, вірні запрошують до себе панотців, які молитвою та з окропленням освяченою водою виганяють з оселі злі сили й закликають ангела-охоронця.

Священник символізує прихід самого Ісуса Христа, тому до цього приходу варто приготуватися і серйозно поставитися, бо Спаситель сказав до апостолів: «Хто вас приймає, Мене приймає» (Мф. 10:40); «В який же дім не ввійшли б ви, скажіть перше: Мир дому цьому! І коли там є котрийсь син миру, мир ваш покоїтиметься на ньому; а коли ні, до вас він повернеться» (Лк. 10:5–6).

Окроплення йорданською водою символізує очищення дому і всіх, хто в ньому проживає, від усякого зла силою Ісуса Христа, силою хреста Господнього та спільною щирою молитвою. Особливу благодатну силу йорданська вода отримує від джерела всякої сили – Спасителя, Який Своїм зішестям у йорданській воді освятив їх.

Усвідомлюючи важливість такого богослужіння, ми надалі повинні привести в норму не лише оселю, а й власне життя, живучи за Господніми Заповідями. Якщо люди житло освячують, а самі залишаються жити в гріху – праця священника буде марною. Добре, коли в цьому маленькому богослужінні разом із душпастирем бере участь уся сім'я.

Тож від Водохреща (6 січня) до Стрітення Господнього (2 лютого) панотці відвідують домівки та з молитвою благословення окроплюють оселі освяченою водою.

Проповідь архієрея: людина і вода тісно пов'язані

У своєму казанні 7 січня, в день Собору Предтечі і Хрестителя Господнього Йоана, архієпископ згадав біблійні історії, які тісно пов'язані з водою.

Архієпископ наголосив, що вода є важливим атрибутом для людини. Тому вона і шукає життя біля води, бо лише там життя. Наводячи приклади з Біблії, високопреосвященний говорив про значення води, яка завжди супроводжує людину: хрещення відбувається у водоймах, спраглих напувають водою, вмивають людину водою.

Тому ми повинні цінувати воду й природу загалом і не порушувати чистоти навколо нас, закликає владика Михаїл.

Парафіянки подарували храму в Маневичах вишивані ялинкові прикраси

Таку ексклюзивну красу створили вірянки для своєї церкви Мучениць Віри, Надії, Любові та матері їх Софії, що в цьому селищі.

За словами настоятеля протоієрея Михайла Мельничука, Таїсія Пацманюк і Анна Савчук принесли свої вишиті роботи до церкви. «Ми були вражені, як майстерно жінки все зробили. Скільки то праці вкладено у кожну вишивку», – каже душпастир.

Ідею одна з майстринь запозичила в тернопільському храмі, а зори – брали з інтернету. Тож на свято Різдва Христового оригінальні прикраси можна було побачити на ялинках у цьому Божому домі. А іконостас прикрашав напис «З Різдва Христовим!», вишитий окремими буквами на кожній кульці. Рукотворні прикраси у поєднанні з молитвою дарували радість усім парафіянам.

Про свій задум вишивати літери жінки не розповідали, вирішили зробити сюрприз. Допомогла з оформленням місцева майстриня Катерина Булік. У роботах переважає український орнамент із синьо-жовтою символікою, але є і декілька виробів з казковими персонажами для дітей. Загалом вишивальниці створили 130 унікальних іграшок, працюючи третій рік.

Провели в останню дорогу воїнів Юрія Співака й Віталія Майсузенка

Чин похорону в луцькому кафедральному соборі Святої Трійці 8-го і 9-го січня очолив голова інформаційно-видавничого центру єпархії протоієрей Віталій Собко.

Співак Юрій Миколайович, виконуючи бойове завдання, отримав рани, несумісні з життям. Майсузенко Віталій Валентинович, 1980 року народження, був призваний на військову службу за мобілізацією на посаду гранатометника. Загинув 3 січня під час виконання бойового завдання біля населеного пункту Іванівське Бахмутського району Донецької області.

Проповідь на завершення відспівування Віталія Майсузенка виголосив протоієрей Микола Савчук, настоятель луцької парафії Благовіщення Пресвятої Богородиці.

Похоронили героїв у секторі військових поховань міського цвинтаря, що поблизу с. Гаразджа. Хай з Богом спочивають воїни Юрій і Віталій!

Душевна рівновага посеред війни: слово літератора

У культурологічному електронному журналі «Яровиця» (2023. № 3/4. С. 52–60) опубліковано повість Віктора Гребенюка «Мир на війні».

Автор створив її на основі спогадів волинського селянина, якому випало жити під час Першої і Другої світових воєн. Побожний чоловік постійно мав спокій у душі посеред жахів тих часів, і йому раз по раз траплялися добрі люди, навіть там, де й не сподівався.

У відгуку на цей твір у «Волинській газеті» (2023. № 3. С. 10) кандидат філологічних наук Наталія Добжанська-Найт пише: «Який висновок можемо ми, українці, зробити з повісті "Мир на війні"? Будуймо мир, мир у наших серцях, людяність і віра допоможуть пережити важкі часи і дати сили жити».

Віктор Гребенюк – літературний редактор інформаційно-видавничого центру Волинської єпархії ПЦУ, член Спілки християнських письменників України.

Він і раніше публікувався в «Яровиці». Так, у № 1/2 за 2023 р. розміщено три його драматичні твори: сценарії короткометражних фільмів «Крижем», «Ефект Вертера», лібрето фолькбалету «Танцюючи фламенко». Чи не зацікавить це наших митців?

Ці публікації В. Гребенюка можна прочитати за посиланнями.

<http://www.nmck-volyn.com.ua/admin/module/spaw2/uploads/images/2024/jarovyca/3,4%202023.pdf>

<http://www.nmck-volyn.com.ua/admin/module/spaw2/uploads/images/2023/Yarovyca/2222%207.pdf>

ЧОМУ БОГ НЕ ТВОРИТЬ ВИДИМИХ ЧУДЕС?

Тим, хто так запитує, маю відповіді: напевно, ми по-різному розуміємо, що таке видиме чудо. Для когось сходження сонця, світанок – це чиста астрономія. Для когось – чудо. Комуś потрібні фокуси, магія, аномальні явища, щоб вигукнути: «Дивіться, це чудо!» Мені ж достатньо бачити, як навколо вирує життя. Багато віруючих шукають мироточення ікон, нетління мощей, пророцтв старців (і не дуже аж старців, і не дуже й пророцтв, але все одно шукають). Для мене вже саме життя – це чудо і дар Божий.

Є, очевидно, багато інших чудес і чудотворців вистачає. Але не про це я хочу сказати, відповідаючи на питання.

Бачите, Бог мав приховати Свою присутність, щоб створити видимий світ. І світ, в якому ми живемо, є. Ми в ньому живемо. Це чудо? Видиме? – питання риторичне.

Станіслав-Єжи Лец, польський філософ ХХ ст., говорив, що віра творить чудеса за принципом взаємності. Загалом світ наповнений незліченними чудесами, але найбільше з них – людина. Це не я сказав, це було ясно ще Софоклові, давньогрецькому драматургові V ст. до Р. Х.

Протоієрей Віктор ПУШКО

КРИК ДУШІ

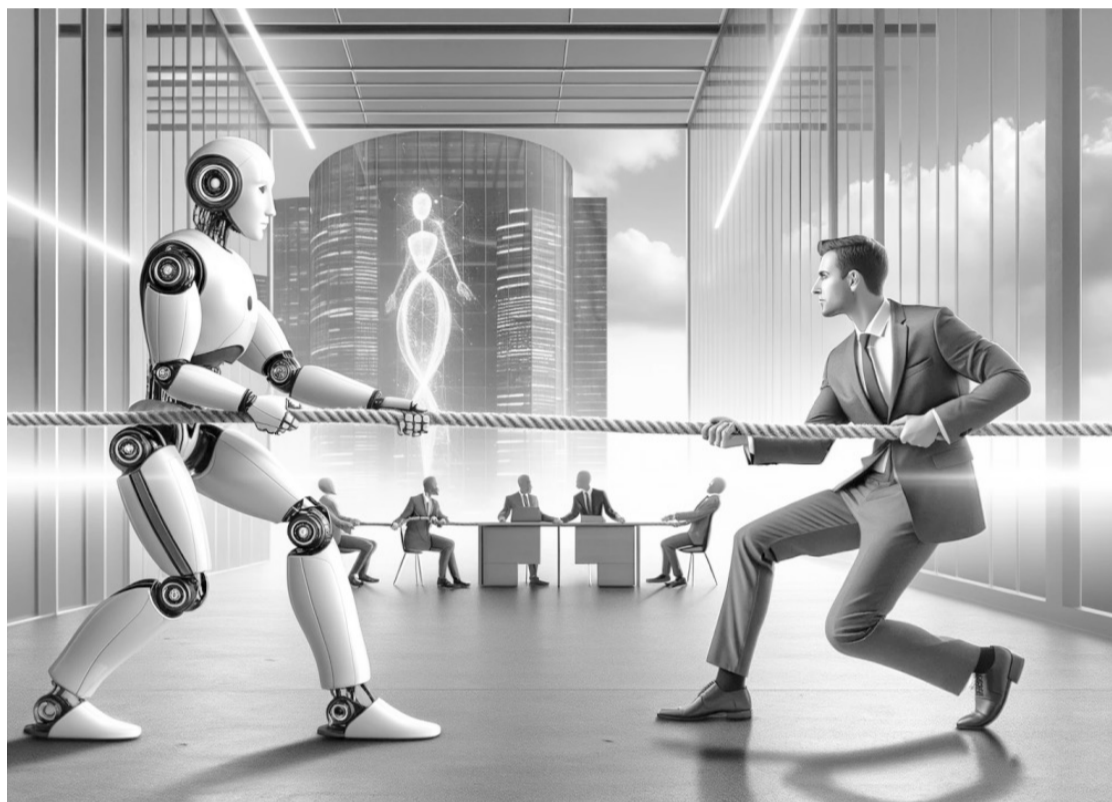
ОХ І НЕОДНОЗНАЧНИЙ ВІН, ЦЕЙ ПАН ШІ!

Зі штучним інтелектом я познайомився, як і всі українці, торік, і маю сказати, що цей добродій може допомогти, а може й підвести.

Спершу була потреба проілюструвати мою поему-псевдомістифікацію «Боянова піснь» (про святого Ярослава Мудрого). Один хороший графік, який багато працює в темах нашого Середньовіччя, довго не виходив на зв'язок, і видавництво вирішило спробувати сервіс «Міддджорні». Вийшло доволі непогано: хоча штучний інтелект малював з курйозними помилками, але художній редактор довів усе до пуття. Можете переконатися: <https://drive.google.com/file/d/1oSkSTf4iQU45gVV6BtO7cT48o4H432kk/view?usp=sharing>

Наступного разу на інформаційному порталі «Репортер» я натрапив на статтю про мій епос «Діяння небожителів», явно написану штучним інтелектом. Ця книга особливо лежить мені на серці: я доклав до її створення багато старань, але сюрреалістичний метод, який тільки й можливий для опису потойбіччя, не дав мені широкої публіки. Щоправда, були дослідження науковців у поважних журналах, але «Репортер» написав дещо «для загалу».

Деякі пасажі статті «Діяння небожителів»: епічна містерія Віктора Гребенюка, натхнена національними віршованими епосами» не можуть не тішити автора: «подарував світові захоплену епічну містерію»; «виходить за межі класичної структури і вносить сучасний

динамічну розповідь, яскраві образи та несподівані повороти сюжету, щоб утримувати читача в постійному напруженні та передчутті»; «створює сильні образи героїчних особистостей, які віддано захищають правду та справедливість»...

І як висновок: «Діяння небожителів» Віктора Гребенюка – це унікальне творіння, яке поєднує епічні традиції давнини з сучасним стилем оповіді. Твір переносить читачів у захоплюючий світ надприродного, пропонуючи їм унікальний погляд на боротьбу добра та зла, самопожертву та пошук істини. «Діяння небожителів» не лише захоплює увагу, а й

змушує замислитися над важливими життєвими питаннями». Спасибі, звичайно. Авжеж, спасибі.

Але тут же надібую на таке, що хочеться вигукнути: овва та й годі! «Віктор Гребенюк черпає натхнення з рясних джерел давніх українських міфів та легенд, майстерно вплітаючи їх у полотно «Діянь небожителів». Він змальовує світ, наповнений богами, богинями, героями та чудовиськами, які втілюють сили добра та зла.» Далі, не містить моя книга богів і богинь! Пане Ші, бігме, не містить!

Однак нема такої біди, щоб на добро не вийшло. Якщо хтось із вас, дорогі читачі, після статті у «Репортері» зацікавився цим моїм епосом, то паперовий варіант можна замовити за адресою

bravik59@gmail.com,
а електронний (повний чи адаптований) – прочитати за посиланням:
https://shpuvolyn.com.ua/chleny/grebenyuk/grebenyuk_poeziya_nebo.html

А можна й просто переглянути стислий зміст у вікіпедії:

https://uk.wikipedia.org/wiki/Діяння_небожителів
І не вельми довіряймо цьому панові Ші.

Віктор ГРЕБЕНЮК,
член Спілки християнських письменників України

Закінчення. Початок на с. 2

ХРОНІКА

Слово архієпископа:

сьомий день присвяти Богам

14 січня в казанні у 32-гу неділю після П'ятдесятниці митрополит Луцький і Волинський Михаїл нагадав четверту заповідь Господню.

Високопреосвященний наголосив, що цей день потрібно особливо присвятити своїй душі, спілкуванню з Творцем. Слід, як і завжди, виконувати тільки богоугодні справи: у цьому пріоритет цінностей. Працювати припустимо, але не відкладаючи на неділю те, що можна було б зробити протягом тижня. Адже лукавий весь час намагається спотворити повсякденний порядок нашого життя.

«Тому в сьомий день ми йдемо спілкуватися з Господом. Йдемо туди, де нам добре і де маємо бути за своєю природою, хоча Бог дав нам свободу», – каже архієрей.

У бою загинув за нашу волю воїн Мирослав Гузар

Запокійне богослужіння в луцькому кафедральному соборі Святої Трійці очолив його староста протоієрей Володимир Подолець 15 січня.

Лучанин Гузар Мирослав Віталійович, 1989 року народження, був призваний на військову службу за мобілізацією на посаду стрільця. Загинув 23 травня

2022 року під час виконання бойового завдання поблизу м. Лиман Донецької області. Похоронили героя на цвинтарі с. Підгайці Луцького району. Царство Небесне воїнові Мирославу!

Канцлер єпархії на врученні дипломів магістра ВНУ

Протоієрей Микола Цап 16 січня побував на урочистостях в облмуздрамтеатрі ім. Тараса Шевченка.

За повідомленням сайту vnu.edu.ua, душпастир благословив цей захід та вітав студентство Волинського національного університету ім. Лесі Українки.

Цьогоріч дипломи отримали понад 1600 випускників вишу.

Два герої, звершивши земний подвиг, відійшли до Господа

Чин похорону воїнів Романа Данилюка і Олександра Бурика в луцькому кафедральному соборі Святої Трійці 18 січня очолив його староста протоієрей Володимир Подолець.

Данилюк Роман Сергійович, 2001 року народження, лучанин, проходив військову службу за контрактом на посаді сапера. Загинув 14 січня біля населеного пункту Діброва Луганської області.

Лучанин Бурик Олександр Миколайович, 1980 року народження, був призваний на військову службу за мобілізацією. Старший солдат служив у зенітно-ракетному взводі. Загинув 15 січня неподалік населеного пункту Кучерівка Харківської області.

Похоронили героїв у секторі військових поховань міського цвинтаря, поблизу с. Гаразджа.

Казання архієрея:

всі мають взяти відповідальність

Про важливість вчинків у духовному та світському житті говорив митрополит Луцький і Волинський Михаїл 21 січня на Божественній Літургії в Троїцькому соборі.

Архієпископ наголосив, що Господь кличе усіх до Себе, проте не всі ми до Нього йдемо. Так і сьогодні: у храм не всі прийшли віддати шану Творцеві за прожитий тиждень. Але ж Бог чекає і кличе всіх, а не приходимо через лінощі й безвідповідальність. У Царство Небесне хочемо всі, а до храму не ходимо. Ніхто ж крім нас його собі не вимолить.

Таку ж аналогію керуючий єпархією провів із тим, що зараз відбувається в країні. Усі ми чекаємо на перемогу. Проте є ті, хто уникає свого вкладу в неї. «А хто принесе вам цю перемогу?» – риторично запитує архієрей. Тому митрополит Михаїл наголошує, що варто згадати про відповідальність і взяти її на себе. «Господь кличе всіх до Себе. І Україна сьогодні кличе всіх до себе», – пояснює владика. Тому всі повинні відповідально ставитися до свого обов'язку захищати Батьківщину, а не шукати виправдань. І, ясна річ, посилено та щиро молитися, щоби Всевишній почув нас і наблизив нашу перемогу.

Єпархія відзначила День Соборності України

3 нагоди 105-ї річниці проголошення Акта злуки Української Народної Республіки та Західноукраїнської Народної Республіки в єдину УНР проходили урочисті заходи, в яких взяла участь священнослужителі.

22 січня біля пам'ятного фотостенда «Герої Небесної сотні – Загинули за єдність України», що на Театральному майдані обласного центру, митрополит Михаїл очолив запокійну літію, прочитав молитву за Україну та виголосив вітальне слово. Разом із владикою служив декан протоієрей Микола Нецькар разом із іншим духовенством кафедрального собору Святої Трійці.

Високопреосвященний, зокрема, зазначив, що ще в «Конституції Пилипа Орлика» йдеться про свободу людини. Але сьогодні ми розуміємо, чого варта нам ця свобода. Тільки разом в українській та європейській спільноті ми зможемо відстояти цей найцінніший дар. Захисники, портрети яких бачимо на цьому стенді, дали нам шанс усвідомити, що сила народу – тільки в єдності. Тож тільки разом зможемо зберегти свободу, до якої ми всі прагнемо. І захищати її повинен кожен на своєму місці. У цьому суть нашої соборності.

Урочисті заходи та богослужіння проведено і в інших благочиннях.

Інформаційна служба єпархії

У ЛУЦЬКУ ВІДБУВСЯ ФЕСТИВАЛЬ КОЛЯДОК ДЛЯ ЗСУ

Доброчинний захід за участю церковних хорів та вихованців недільних шкіл міського деканату вперше пройшов у храмі Рівноапостольної Марії Магдалини, який недавно влився до складу ПЦУ.

З благословіння митрополита Луцького і Волинського Михаїла його учасниками 14 січня стали одинадцять співочих колективів, серед яких дитячий ансамбль «Музики» недільної школи церкви Введення у храм Пресвятої Богородиці, дует «Два крила» родини Мірчуків та інші. Звучали старовинні й сучасні колядки та інші різдвяні піснеспіви. Завершилося свято спільним виконанням духовного гімну «Боже великий, єдиний!», який тут звучав уперше, та спільною колядою.

Слухали співців владика Михаїл, канцлер епархії протоієрей Микола Цап, міський декан протоієрей Михайло Онищук, настоятель протоієрей Олександр Колб, інше духовенство, численні миряни.

На завершення концерту архієрей подякував учасникам за піснеспіви, якими вони прославляють Творця, вручив їм дипломи, а дітям – солодощі.

Під час мистецького заходу, який проведено в неділю віддання свята Богоявлення Господнього, зібрано 10 тисяч гривень для Збройних сил України.

Оксана КАРНКОВСЬКА

ЙОРДАНЬ З БЛАГОДІЙНІСТЮ

Парафіяни і волонтери епархії продовжують підтримувати наших воїнів і проводять доброчинні заходи. На Водохреще вони відбулися теж.

На території кафедрального собору Святої Трійці ярмарок солодощів і випічки 6 січня організували волонтерки жіночого монастиря Святителя Василя Великого для підтримки бійців загону спецпризначення «Любарт» та волонтерської місії з евакуації поранених. До акції долучилася редакція газети «Волинь», надавши настінні календарі для продажу. Цього разу вдалося зібрати понад 50 тисяч гривень.

Підтримати збори можна і переказавши кошти на рахунки:

– на евакуацію поранених – 5375 4114 0615 0644 або <https://send.monobank.ua/jar/6LJWfyM5vS>;

– на ремонт спецтехніки «Любарта» – 5375 4112 1100 5652 або <https://send.monobank.ua/jar/6TcEL4bqgM>.

Доброчинні ярмарки відбулися й на інших парафіях. Наприклад, біля храму Апостолів Петра і Павла с. Липляни Ківерецького деканату (Луцький р-н) після відправи зібрано 8 тисяч гривень на підтримку військових.

А на території чоловічого монастиря Святителя Миколая Чудотворця, що в с. Жидичин того ж благочиння, організували збір коштів на авто для воїнів мобільної групи 204-ї Севастопольської бригади тактичної авіації. З цього приводу 31 грудня і 7 січня тут діяли благодійні ярмарки, на яких зібрано 12 тисяч гривень, та відбувся концерт колядок у виконанні хору «Воскресіння».

Бажаючі скласти пожертву можуть за реквізитами: <https://send.monobank.ua/jar/7f6ksvrg5>

– Картка банку 5375 4112 1226 1767

– Приват 4149 4993 9700 7053

Ольга ВЕРЕМЧУК

МАНЕВИЧЧАНИ НАКОЛЯДУВАЛИ ПІВ МІЛЬЙОНА ДЛЯ ЗСУ

Під час різдвяних свят віряни кількох парафій Маневицького деканату пожертвували майже 500 тис. грн для закупівлі дронів для наших Збройних сил.

Аматорський хор громади Покрови Пресвятої Богородиці с. Серхів (регент Любов Нестерук), два хори парафії Мучениць Віри, Надії, Любові й матері їх Софії селища Маневичі (професійний «Голос душі» – регент Леся Яцук та самодіяльний – регент Любов Тухтарова) славили Христа в Божих домах і ходили з колядками від хати до хати.

Настоятель цих парафій протоієрей Михайло Мельничук розповів інформслужбі епархії, що православні щедро відгукувалися на їхній

спів. Окрім того, вчителі та школярі Маневицького ліцею № 2 зібрано коштів, ждучи колядників. У ліцеї с. Прилісне для цього попередньо провели благодійний ярмарок. Працівники Маневицької багатопрофільної лікарні теж були не з порожніми руками. Кілька підприємців пожертвували значні суми. А ще треба сказати велике «дякуємо!» Маневицькому волонтерському центру (керівник Валентина Кобець-Ковальчук).

Це вже не перший збір на FPV-дрони в цих громадах, каже панотець. А якщо хтось бажає долучитись до акції, може зробити це ще. Картка-ключ до рахунку: 4246001002568107.

Віктор ГРЕБЕНЮК

РОЗДУМИ

А ДОЗВОЛЯЄТЬСЯ МОЛИТИСЯ ЛЕЖАЧИ?

Методички, як правильно молитися, немає. Посібника «Молитва для початківців» теж немає. І ніхто не вправі сказати: «ти неправильно молишся» або «молитися треба так чи краще».

Молитва – це спілкування з Богом. Бог – це друг, тобто молитва – це спілкування з Другом. Друг, Який любить тебе, Якому можеш доручити всі сокровенні питання, всі свої сокрушенні болі. Дружба унікальна в кожного. І в кожного свій особистий зв'язок і особисті взаємини з Богом. Але ми повинні, в першу чергу, пам'ятати, що молитва – це не чек-лист, не список бажань.

Уявіть собі, якби ми кожного разу при зустрічі з якимось своїм другом казали: «допоможи мені скласти екзамени», «допоможи мені знайти роботу», «вилікуй мого дідуся». Я думаю, що така дружба надовго не розтягнулася б. Ми повинні розуміти: окрім того, що ми просимо, ми повинні ще славити Бога у своїх молитвах, дякувати Богові у своїх молитвах, ми повинні каятись у своїх молитвах.

Проте тут не важлива сама локація, не важлива ваша позиція. Тут важливе ваше сприйняття цієї молитви. Якщо вам зручно, ви молитесь і відчуваєте присутність Бога. Якщо вам комфортно молитися і ви про це не задумуєтесь, ви можете молитися на роботі, можете молитися в офісі, можете молитися у маршрутці (якщо вам це зручно і не заважає). Ви можете врешті-решт молитися лежачи. Але якщо ви розумієте, що така молитва не є досить великим виявом поваги до Бога, потрібно щось поміняти. Ніхто не дасть вам відповіді на це питання, окрім вас самих.

В одних сім'ях прийнято важливі питання вирішувати за родинним столом усім разом, в інших – лежачи на дивані чи ліжку.

Священник Дмитро ЧЕРЕНЮК,
клірик луцької парафії Холмської ікони Богоматері

ПОЛІСЬКЕ І БРУНЕТІВКА – У ПЦУ

Парафія Святих Кирила і Мефодія, що діє в цих селах Старовижівського благочиння (Ковельський район), стала 53-ю, яка звернулася в Управління нашої єпархії з проханням возз'єднатися з ПЦУ від початку великої війни.

Напередодні громада провела збори, проголосувавши за доленосне рішення. З ним представники парафії прибули до митрополита Луцького і Волинського Михаїла, який задовольнив прохання. Настоятель, на жаль, не підтримав свою паству. Тепер її очолив інший панотець.

Таким чином, з часу одержання Томосу до нашої єпархії звернулося 134 парафії МП із проханням прийняти їх у лоно ПЦУ, з них 17 священників підтримали рішення своїх парафіян.

Ольга ВЕРЕМЧУК

ЧИ МОЖНА КАРАТИ ДІТЕЙ, ЗАЛИШАЮЧИСЬ ЛЮБЛЯЧИМИ БАТЬКАМИ

Своїми роздумами поділився настоятель луцької парафії Введення у храм Пресвятої Богородиці протоієрей Віктор Михалевич у телепрограмі «Духовна абетка» на «12 каналі».

Психологи і педагоги радять виховувати дітей постійно, але непомітно для них. Це має нагадувати догляд за квіткою, яку правильно підживлюють, їй добре і вона цвіте. Так само і діти мають виховуватися в атмосфері благості. У задумі Творця в цій сфері є певна ієрархія та обов'язки. Читаючи Святе Письмо, знаходимо правила духовного виховання дітей.

«Апостол Павло каже: голова чоловікові – Господь, голова жінці – чоловік, а голова дітям – батьки. Цінно, коли чоловік має Божий страх і мудрість, щоб захищати, забезпечувати, любити свою дружину. Тоді дружина з любов'ю кориться своєму чоловікові, як пишеться у Біблії. А діти, спостерігаючи за цим, хочуть слухати маму і тата. Але ми знаємо з перших глав Біблії, що приходить ворог людині, той, хто їй заздрить, позаздрив Богові, якого скинули з неба. Його називають *сатана, диявол, супротивник*. І, заздрячи людській гармонії, він намагається зробити їй біду. З'являється гріх, а отже, беззаконня і перші проблеми – у стосунках між чоловіком і дружиною, між батьками і дітьми», – розповідає священнослужитель.

Найкращий варіант виховання дітей – створення атмосфери любові і благочестя у сім'ї. Діти дивляться на маму очима тата, а на тата – очима мами. Мама захоплюється татом, його малими і великими подвигами, а тато, дивлячись на маму, захоплюється нею, обдаровує її подарунками, ніжностями, гарними словами. Тоді дівчинка хоче бути схожою на маму, а хлопчик – на тата. І що цікаво, пояснює душпастир, у таких сім'ях немає істерик, немає труднощів із тим, що батьки не знають, як чинити з дитиною. Адже моменти неправильної поведінки вирішуються благосно. «Можливо, тато суворо подивиться чи сухим тоном звернеться до дитини, щоб вона задумалася, чому так себе поводить. Але робити це треба без погроз, без негативу – лише проговорювати ситуацію».

«Коли на дитину кажуть, що вона вредна, на це є свої причини. Не інакше як вихователь чи хтось із батьків не хочуть бачити причини такої поведінки й брати на себе відповідальність. Часто ще кажуть про перехідний вік у дитини і хочуть списати на гормони певні труднощі. А насправді перехідний вік не є вже такою проблемою. Треба безумовно любити дітей і приділяти їм багато уваги. Малеча віком від народження і до 5 років має бачити багато казки. Потім дитина стає старшою і переходить на рівень учня, коли треба щось штудіювати. І це вже привід змінити підхід до виховання. У 13–14 років підліток уже захищає себе, активно демонструючи свою позицію або ж замикаючись у собі, бо роками накопичувалися образи і гнів. Діти хочуть поїхати кудись на навчання, дівчата нерідко обирають заміжжя, аби лише втекти з дому, бо там завжди присікали, затикали рот... «Вредна дитина» – це щось було не почуто, були такі рамки, певні правила, подекуди навіть дивні, а то й злочинні, в які дитина не мала б навіть вписуватися. Примус робить тільки гірше», – каже протоієрей.

Він пояснює, що дуже важливо, коли дітей виховують старші – мама, тато, опікун. Але старший, насамперед, не віком. Старший –

у розумінні той, біля кого стає добре. Мами від народження дуже близькі з дітьми, але потім вони часто змушені бігати на роботу, вирішувати різні проблеми, виконувати нежіночі обов'язки, часто заклопотані й виснажені, невиспані, а тут ще дитина плаче і хоче уваги. Щоб мама могла щось дитині дати, вона сама повинна щось усередині мати: «От у дитини щось не так – вона пригортається до мами і там їй добре, а є й таке, що хоче пригорнутися, а в обіймах холод і сухість. Дитина чує, що їй недобре, тоді розпочинаються фізичні проблеми. Так само це стосується тата».

Перша і найголовніше з порад, яку озвучив душпастир: мама повинна навчитися молитись і будувати стосунки з Богом.

Тільки з'являється благодать Божа, милість Божа – як майже немає потреби у словах, переконаний священнослужитель: «Наші діти схожі на нас. І коли ми хитруємо, маніпулюємо, вони теж так роблять. Велика проблема, коли у батьків внутрішньо є багато гніву, роздратування, неспокій: тоді виникає небезпека, що ці негативні емоції зливаються на слабшого. Часто на маму навалюються стресові ситуації, вона цим наповнена і зливає на дитину. Але це вже не виховання, не бажання розібратися в ситуації, а злив негативу».

Покарання мають місце у виховному процесі, розповідає панотець. Але важливо те, яким є це покарання. Наприклад, куток для дитини – це завжди місце приниження, і така поведінка сіятиме внутрішню образу, зневагу до старшого або бажання помститися. Взагалі, фізичне покарання і моральні приниження не є добрими. Та ще й час зараз дуже нечестивий: людська гордіня, неблагочестивість дуже пропагуються всюди і це зчитується дітьми.

«Старший благочестивий мудрець, тренер, батько, Господь Бог – любить

і обов'язково карає. Наприклад, у Книзі приповістей у третій главі є мудрі поради: надійся на Господа всім серцем, всім розумом; на свій розум не покладайся, тоді ти будеш довголітній, буде тобі у всьому щастити; шануй Господа з маєтку свого, з достатку свого – і все буде процвітати, комора буде наповнена ситістю, усе буде переливатися вином молодим; шануй батька і матір, тоді у тебе все буде благословенно. І там є такі слова, звертання: «Сину мій, Господньої кари (кари старшого і мудрого, так би мовити, наставника) не відкидай і картання не вважай тягарем. Тому що Бог кого любить, того картає і виховує, як батько сина», – цитує Святе Письмо душпастир.

«За понад 20 років служіння маю підказувати тим, хто запитує поради. Іноді доводиться сказати мамі, щоб вона відчепилася від своєї дитини, щоб натомість зайнялася собою. Щаслива мама, яка займається улюбленою справою, спортом: вона приходить додому хоча і втомленою, але наповненою, і діти схочуть запитати у неї поради. Так само діти захочуть підійти до тата, а він – зможе запитати, що їм цікаво. А коли в дорослих купа проблем і їх мучать діти, то велика небезпека, що виховання покаранням є лише вилів негативу. А ще буває виправдання: «мій батько мене бив і я тебе битиму», – ділиться прикладами з життя протоієрей.

Дуже цінно, каже отець Віктор Михалевич, коли дитина ще тільки в планах, а батьки вже читають правильну літературу. Важливо, що діти приходять у недільну школу і потрапляють в атмосферу, де можна наповнитися благодаттю на весь тиждень.

«Життя складне, коли з усіх сторін смикають, а ти молитися не навчився. Молитва – це час, коли людина, усамітнівшись із Богом, внутрішньо очищується, освячується. І на душі панує те, чого потребуємо, – мир і радість. У сфері виховання обов'язково має місце мистецтво духовного життя, присутності Божої. Бо часто є дві крайності у поведінці батьків: коли все забороняється, а якщо щось і відбувається, то тільки під наглядом старших, й інша модель – коли дитині все дозволяється. І те, й інше погано. Дитина не народжується розумною, а має такою стати. Щоб вона не потрапила в біду, мають бути старші, які підкажуть, як вчинити, які розкажуть, що неправильно, некорисно», – розповідає душпастир.

Вседозволеність – це слабкодухність, людська незрілість. Мудрий вихователь буде давати свободу, але з певними підказками, попереджаючи про ризики. Вседозволеність такий самий гріх, як і надмірна опіка над дитиною... Важливо збудувати атмосферу чесності та довіри в сім'ї. А коли сім'я хворіє на недовіру, треба з цим розбиратися. Бажання все контролювати – теж ознака слабкості.

Велика біда, коли в домі хамство, каже панотець. Хамство – це від імені Хам. Так звали одного з синів Ноя, який насміявся над своїм батьком. Біблійною мовою хамство – це зневага старшого. Коли до такого рівня доходять стосунки між дітьми і батьками, треба це зразу припинити. Має бути строго і водночас з любов'ю. Якщо немає розуміння, хто такі мама, тато, вчитель, лікар, священник, тренер... – це біда. На жаль, сьогодні пропагується модель поведінки, коли старшого за себе зневажають, і така людина вже нічого доброго передати не зможе.

Якщо дитина зневажає вчителя, то вона вже нічого не почує. Усе розпочинається з сім'ї, де на хамство дитини, наприклад, до бабусі чи мами, хтось промовчав, а то й посміялися з цього. Буває, мама насміхається з тата, говорить непристойні слова, а діти чують – і розпочинаються сварки. Коли сталося осквернення, це обов'язково треба обговорити, інакше охопить пекло. А пекло – це відсутність Божої милості, це там, де все вульгарно, з матюками, з криками. І, на жаль, таких сімей зараз багато, підсумовує душпастир. На це можна і треба впливати. Важливо, щоб правила благочестя займали своє місце у житті людини.

Програма «Духовна абетка» – спільний проект «12 каналу» та єпархіальної телестудії «Собор». Ведуча Марія Вавринюк.

Олена МАЮК

ЗЛІ ДУХИ ТА ЇХНІЙ ВПЛИВ

Що говорить Церква про демонічний світ і як людині вберегтися від нього?

Злі духи, або демони, є цілком реальними істотами. Перш ніж говорити про них, слід розповісти, хто такі ангели.

Отже, ангели – це духовні безтілесні істоти, наділені розумом, волею і могутністю, які посідають найвищий ступінь посеред усіх істот, створених Богом, а значить найбільш наближені до Нього створіння. Ангели, на відміну від тілесних, матеріальних істот, володіють і надприродними здібностями. Вони були створені Всевишнім, як думають деякі отці Церкви, наприклад, Василій Великий, ще до світу матеріального. Усім відоме перше речення Біблії: «На початку створив Бог небо і землю» (Бут. 1:1). Під «небом» святі отці розуміють саме «духовний ангельський світ».

Кожен, хто постійно ходить до храму і знає, так чи інакше, основи віри, чув, що архістратигом сил небесних є архангел Михаїл. Тобто, якщо сказати по-простому, він є найголовніший з ангелів.

Так от, коли ангельський світ був щойно створений, то таким архістратигом був ангел, чие ім'я церковнослов'янською та староукраїнською мовами звучить як Денниця, латиною – Люцифер, тобто «той, що світиться, сяє», або «ранкова зоря». Цей ангел був настільки досконалим творінням Бога, що загордився і забажав стати рівним Богові. Тож іще тоді, в ангельському світі, відбувся космічний конфлікт, коли деякі ангели підтримали Люцифера, повстали проти Всевишнього і були переможені. Очіником Божого ангельського війська, яке перемогло тих злих ангелів, був архангел Михаїл, який з того часу є архістратигом.

Оті переможені впали ангели були скинуті до пекла, тобто опинилися у такому духовному стані, який передбачає абсолютну боговідкинутість і богопротилежність.

Таким чином і виникло зло у вселенському масштабі. А цей колишній архангел Люцифер отримав новий епітет – сатана, від давньоєврейського слова, яке означає «супротивник». Ще існує інша назва – диявол (від грецького «наклепник»). Ангели, які підтримали Люцифера, – то і є злі духи, або демони.

Після цього першого, по суті, гріхопадіння у світі духовному, сатана й інші відпалі ангели стали ворогами Бога, і що найголовніше – особлива ненависть диявола і його поплічників спрямована на найвище з творінь Господніх – людину. Людина створена за образом і подобою Божою, як говорить Біблія. Цим образом є дух, змістищем якого є душа – наша безсмертна сутність. Таким чином, людина – це і матеріальна істота (біологічна).

Чому часом можна почути, що людина це така собі «розумна тварина» і водночас істота духовна, безсмертна? Безсмертною є духовна сутність її, духовна складова. І при творінні Богом закладено дуже цікаву мету людського буття. Це те, що Отці Церкви називають обожненням. Вона передбачає єднання з Богом і вдосконалення.

Так от, першою духовною диверсією диявола і демонів проти Творця і проти людини було завадити цьому процесові. Так і відбулося гріхопадіння. У Книзі Буття це змальовано як порушення праотцями Адамом і Євою Божої заборони вкушати плід із дерева пізнання добра і зла. Звісно, це можна розуміти мовою символів, тобто не слід думати, що то буквально таке дерево з яблуками... Людина переступила певну межу, поставлену Господом, духовну,

насамперед, і відбулася трагедія всесвітньо-історичного масштабу. У світ увійшли тління і смерть, відбувся розрив між Богом і людиною. Сталася також дисгармонія між людьми і всередині самої людини. А найстрашніше – душа стала відкрита для впливу злих духовних сил.

Людина втратила можливість перебувати у вічності з Богом. Ця ситуація була виправлена з пришествям у світ Спасителя нашого Ісуса Христа, який Своєю хресною смертю викупив людство від прокляття гріха і смерті, а Своім Воскресінням переміг смерть і пекло. Таким чином, щоби спасти людину, сам Бог – Друга іпостась Святої Трійці Син Божий – став людиною. Про це дуже гарно сказав святий Афанасій Великий: «Бог став людиною, щоби людина обожилася». Людині таким чином відкрилася можливість бути у вічності з Господом. Але ворог Бога й людини диявол

билися в припадках, втрачали владу над своїм тілом, над психікою. Описаний, зокрема, випадок, коли Христос зцілив двох біснуватих, які мешкали в печерах, де за тогочасним єврейським звичаєм ховали мертвих («у гробах», тобто гробницях). І вони були такими лютими, що перехожі боялися йти тою дорогою. Був випадок, коли до Спасителя батько привів свого сина. Тлопчик кидався у вогонь або воду, і це траплялося кожного нового місяця.

Варто знати різницю між власне біснунанням та класичною психічною хворобою. Так, як ми це бачимо з того ж Євангелія, біснуваті часто казали Спасителю, що Він є Сином Божим. Тобто їм були відомі речі, які Христос тримав у таємниці від широкого загалу. Вони могли таким чином демонструвати певну адекватність, обізнаність.

Із духовної практики Православної Церкви відомо, що такі одержимі часто

що сатана часом набуває вигляду ангела світла, щоб обманути, звабити людину. Отож, злі духи можуть навіть віруючому оманливий, хибний духовний стан: йому здається, ніби він досягнув значних духовних успіхів, аж до святості. Цей стан може супроводжуватись переконаністю, що він спілкується з ангелами чи святими, має видіння або навіть здатний творити чудеса. У стані прелесті людина дуже легко приймає обман, котрий є, за святоотцівським ученням, наслідком диявольського навіювання.

Духовна прелесть – основна небезпека, що підстерігає християнина, особливо монаха, котрий приступає до молитовного подвигу. Небезпека така існує і для звичайних віруючих. До прикладу, коли людина, яка молиться, поститься, ходить до храму, починає вважати себе дуже досконалою, святою за життя, мало не безгрішною.

І вельми небезпечно, коли стає вважати себе ледь не чудотворцем, дуже духовно досвідченою, береться всіх похваляти.

До слова, усі святі подвижники завжди казали, що вони люди недостойні. Мали себе за великих грішників, не любили, коли їх шанували і хвалили. Той же Амфілохій Почаївський коли зціляв, то казав: «Це не я зробив, а Господь. А я – великий грішник».

У Святому Письмі можемо прочитати: «Бог гордим противиться, а смиренним дає благодать» (Як. 4:6). А ось, наприклад, коли якийсь чернець старшого віку буквально сприяє «культу власної особи», поводить зі своїми духовними чадами як лідер тоталітарної секти, – то це теж може бути наслідком прелесті.

У давній історії Києво-Печерської лаври зафіксовано випадок, коли одному новоначальному монахові почали з'являтися демони у виді ангелів, святих – хвалили його, який же

він подвижник, молитвенник. Той інок нерозсудливо до цього поставився, вважав за ознаку своєї святості, навіть одного разу поклонився цим істотам. Отримав від них здатність цитувати напам'ять мало не всю Біблію. Разом із тим, почав проповідувати неправославні вчення. І от, коли братія Києво-Печерського монастиря над ним помолитися, то виявилось, що цей інок узагалі неписьменний і нічого не пам'ятає з того, що говорив.

Тому дуже небезпечним є авторитет таких лжестарців. Зокрема, це трапляється в російській церкві, коли вони повчають, що біометричний паспорт – це «печатка антихриста», що всім треба тікати в ліси, спасаючись, звільнятися з роботи, тощо. Це може бути просто обман і фанатизм, а може бути й наслідком прелесті.

Ще один приклад впливу злих духів – коли людиною оволодіває гріховна пристрасть. Це навичка постійно грішити певним чином, яка стає ніби «другою натурою». То може бути і грошолобство, і блуд, і пияцтво, й інші пороки. Якщо людина не бореться з пристрастю, то злі духи її повільно підсилюють і потім подолати цей нахил дуже важко. Наприклад, зловживання алкоголем призводить до злочинів, перелюбу, розпаду сім'ї. Грошолобний скнара стає хабарником, корупціонером, здирником. Розбещений багатій може спочатку просто-таки не знати, «чого ще хотіти». Та згадаймо римського імператора Калігулу, який, потураючи своїм примхам, навіть убивав людей для задоволення.

Ієромонах НЕСТОР (Олексюк)

і його поплічники демони відтоді намагаються завадити людині спасатися, слідувати за Христом.

Вплив злих духів, насамперед, – це спонукання на гріховні вчинки, на злі діла. Внаслідок гріхопадіння людина набула певну схильність до зла, і лихі духи, які перебувають у стані повного богопротилежності, повного духовного відпадиння, усіяко намагаються підсилити в нас цей деструктив.

Ну, наприклад, є щаслива сім'я. Але одного дня виникла якась суперечка, друга – раз посварилися. Образилися знов і знов... І, врешті, сварка за сваркою – і шлюб розпався. Ось такі речі демони дуже люблять. І коли виникає ненависть, насильство – це теж вони дуже люблять.

Те, що диявол може чинити людськими руками по максимуму, бачимо на прикладі того, що російські окупанти коїли в Бучі. Це коїли і німецькі нацисти в Бабиному Яру.

В Євангелії сказано стосовно зради Юди, що «увійшов сатана у Юду» і він вирішив зрадити Спасителя. Але це слід розуміти не у тому плані, що Юда став біснуватим, одержимим, а що сатана повністю оволодів його волею, розумом і свідомістю. А що може статися з людиною, коли диявол повністю нею оволодіває і робить її таким провідником своєї волі? Ми це можемо побачити на прикладі таких історичних постатей, як Гітлер, Сталін, Путін.

Існує інший вид впливу злих духів, який називається біснунанням, або одержимістю. Кожний, хто читає Євангеліє, знає про чудеса Спасителя, коли Він зціляв біснуватих, виганяв злих духів. Одержимі люди

не можуть перебувати у храмі, бояться сакральних речей, їм стає погано, вони не переносять святої води, ікон, не можуть слухати читання Слова Божого. У Євангелії бачимо такі випадки. Наприклад, коли Спаситель заходить до синагоги чи якогось громадського місця, вони починали кричати: «Чого Ти прийшов мучити нас?» Їм було погано. Ті біси не могли терпіти присутності Сина Божого. І зцілення відбувалося, тільки-но Спаситель виганяв біса з людини.

Це ж ми знаємо і з життя святих. Наприклад, у житті нашого сучасника Амфілохія Почаївського був такий випадок. Одного разу сім'я привела до нього одержиму. А одержимість проявлялася в тому, що ця жінка раптом починала чинити агресію до чоловіка, до дитини. Могла несподівано вдарити, кричати. Одного разу, коли чоловік пробував заспокоїти її, схопив за руку, щоби вона не могла вдарити дитинку, то відчув, що в жінки звідкись узялась особлива сила, тілесна міць. Тобто коли відбувається біснунання, трапляються паранормальні речі.

А психічна хвороба – це дещо інше. Тому дуже помилково, коли, наприклад, психіатр прописує ліки або говорить про госпіталізацію людини, а рідні привозять її до монастиря чи храму і просять провести т. зв. вичитку, щоб вигнати біса чи якість нейтралізувати його дію. Святина, звісно, допомагає в недузі, у т.ч. психічній. Але все ж до хвороби слід ставитися як до хвороби.

Є ще різновид впливу злих духів на людину – «прелесть» (це старослов'янське, староукраїнське слово): оманливий духовний стан, зваба. Апостол Павло пише,

ЕПАРХІАЛЬНИЙ КАЛЕНДАР

3 березня

День висвяти: 5 років тому, 2019-го, – священник Дмитро Черенюк, клірик парафії Холмської ікони Божої Матері в Луцьку.

День народження: 55 років тому, 1969-го, – протоієрей Микола Цап, канцлер єпархії, викладач Волинської православної богословської академії, настоятель парафії Великомученика Юрія Переможця в Луцьку.

5 березня

День народження: 40 років тому, 1984-го, – священник Артем Кованський, клірик парафії Хомської ікони Божої Матері в Луцьку;

ОФІЦІЙНО

Священника **Валентина Ролінгера** призначено настоятелем парафії Великомученика Димитрія Солунського в с. Муравище Ківерецького дек. (Луцький р-н) (указ № 78 від 11 грудня 2023 р.).

30 років тому, 1994-го, – священник Андрій Криентий, настоятель парафій Різдва Пресвятої Богородиці в с. Тристеня, Рівноапостольної княгині Ольги в с. Студині, Преображення Господнього в с. Вічині Рожищанського дек.

12 березня

День народження: 45 років тому, 1979-го, – протоієрей Михайло Янкевич, настоятель парафії Апостола Андрія Первозваного в с. Струмівка Луцького райдек.

28 березня

День висвяти: 20 років тому, 2004-го, – протоієрей Назар Бабій, голова відділу з питань здоров'я та пастир-

ської опіки медичних закладів Управління єпархії, настоятель парафії Великомученика і цілителя Пантелеймона у Волинській обласній лікарні.

Щиросердечно вітаємо вас із ювілеями, боголюб'язні отці! Хай Господь благословляє усіх вас на многії і благії літа!

Інформаційно-видавничий центр єпархії буде вдячний за повідомлення про помилки чи недопрацювання в цій рубриці газети, а також у календарному розділі сайту pravoslavivolyyni.org.ua.

Ще краще звертатися за кілька місяців до ювілею і переконатися, що все гаразд.

Священника **Артема Колбасюка** призначено настоятелем парафії Преподобного Амфілохія Почаївського в с. Северинівка Маневецького дек. (Камінь-Каширський р-н) (№ 3 від 23 січня 2024 р.).

Диякона **Володимира Підгайка** зараховано до кліру луцького кафедрального собору Святої Трійці (№ 1 від 17 січня 2024 р.).

СПІВЧУТТЯ

НА ФРОНТІ ЗАГИНУВ СИН ПРОТОІЄРЕЯ АНАТОЛІЯ ЗАРЕМБИ

Воїн Олександр Заремба, син настоятеля парафії Пророка Іллі в с. Копачівка Рожищанського деканату (Луцький р-н), півтора року вважався зниклим безвісти.

Чин похорону відправили 1 січня в кафедральному соборі Святої Трійці. Богослужіння очолив митрополит Луцький і Волинський Михаїл. У службі взяла участь духовенство Рожищанського благочиння.

Проповідь виголосив декан Свято-Михайлівського округу цього деканату протоієрей Микола Царик. Він підкреслив, що нашим обов'язком є достойно провестися сьогодні в останню дорогу молодого людини, яка

душу свою поклала за нашу свободу. Майже щодня ми хоронимо захисників. Тож молимося за них і пам'ятаймо їх.

Заремба Олександр Анатолійович народився 10 грудня 1999 року. Пішов служити з 18-ти років. Пройшов три роки АТО. З початком повномасштабного вторгнення москвитів одразу був призваний на військову службу за мобілізацією на посаду зовнішнього пілота (оператора) безпілотних літальних апаратів взводу безпілотних авіаційних комплексів розвідувальної роти. Старший солдат загинув ще 8 квітня 2022 р. під час виконання бойового завдання поблизу

населеного пункту Максимівка Миколаївської області. Майже дев'ять місяців про нього не було нічого відомо, оскільки територія знаходилася під окупацією. Після її звільнення потрібно було понад рік для ДНК-експертизи, аби ідентифікувати його особу. Похоронили героя в секторі військових поховань міського цвинтаря, що поблизу с. Гаразджа.

Висловлюємо щирі співчуття о. Анатолію та всім рідним полеглого захисника. Нехай милосердний Господь упокоїть його душу в Царстві Небесному!

ПРИТЧА

ІНТЕРВ'Ю В БОГА

– Отже, ти хочеш взяти в Мене інтерв'ю? – запитав Бог.
– Якщо Ви маєте час, – сказав я.

Бог усміхнувся:

– Мій час – вічність. Які питання ти маєш до Мене?
– Що найбільше дивує Вас у людях?

Бог відповів:

– Їм нудно в дитинстві, вони прагнуть вирости, а потім знову палко хочуть стати дітьми. Вони марнують здоров'я, заробляючи гроші, а потім витрачають гроші, намагаючись повернути здоров'я. Думаючи з тривогою про майбутнє, вони забувають про теперішнє, через що в них немає ні теперішнього, ні майбутнього. Вони живуть так, ніби ніколи не помруть. І вмирають так, ніби ніколи не жили.

Бог взяв мене за руку, і ми хвилину помовчали. Потім я спитав:

– Чого Ви хочете як Отець? Які уроки життя мусять засвоїти Ваші діти?

– Нехай зрозуміють, що вони не можуть будь-кого

примусити любити їх. Вони можуть одне – дозволити любити себе.

Нехай зрозуміють, що треба кілька секунд, щоб завдати глибоких ран дорогим людям, і кілька років, щоб загоїти їх.

Нехай зрозуміють, що багатий не той, хто має більше від усіх, а той, кому треба найменше від усіх.

Нехай зрозуміють, що деякі люди ніжно люблять їх, але просто не навчилися висловлювати свої почуття.

Нехай зрозуміють, що двоє людей можуть дивитися на одну річ і бачити її по-різному.

Нехай зрозуміють, що не досить прощати одне одному, треба ще й прощати собі.

– Дякую, що Ви знайшли для нас час, – сказав я смиренно. – Що ще треба знати Вашим дітям?

Бог усміхнувся і сказав:

– Просто знайте, що Я тут – завжди!

«...І ось Я з вами по всі дні, до кінця віку. Амінь» (Мф. 28:20).

ОЛІВЕЦЬ

Перш аніж помістити олівця у коробку, майстер відклав його набік і промовив:

– Є п'ять речей, котрі ти повинен знати, – сказав він олівцю, – перш як я відправлю тебе у світ. Завжди пам'ятай про них, тоді ти станеш найкращим олівцем.

Перше – ти зможеш зробити чимало великих справ, але тільки тоді, коли дозволиш Комусь тримати тебе у Своїй руці.

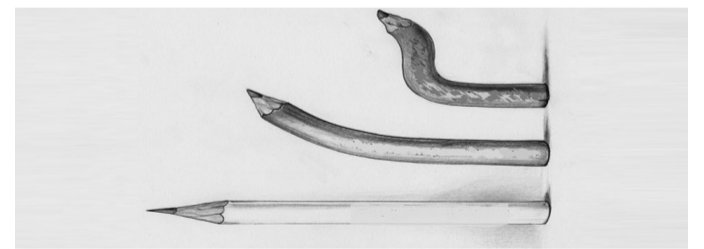
Друге – час від часу ти будеш переживати болюче

обточування, але це буде необхідним, щоби ти став кращим олівцем.

Третє – отримаєш здатність виправляти помилки, яких ти припускаєшся.

Четверте – твоя найважливіша частина завжди буде знаходитися всередині тебе.

П'яте – на якій би поверхні тебе не використовували, ти завжди повинен залишати свій слід. Незалежно від твого стану, ти повинен продовжувати писати...

РОЗДУМИ

ЖІНКА ЯК ВИТВІР ГОСПОДА

Наші поважні пращури рахували прожиті роки зимами: «Прожив стільки-то зим» – і навіть не знали точного дня народження, бо й документа не мали на руках. А пережити у здоров'ї зиму означало перенести на власних плечах всі незгоди холодної і голодної пори. Адже створити запас харчів і зберегти насіння для весняного посіву вважалося справою найпершої ваги. А прихід весни знаменував повернення до хліборобського мирного життя.

Нині прихід весни у цивілізованого суспільства асоціюється із пробудженням не тільки природи, а й теплих почуттів до жінок. Адже березень є символом жіночого свята. Гарячі суперечки з цього приводу ведуться давно і дійти до спільного знаменника є завданням не з легких. Восьме березня в багатьох країнах відзначається як Міжнародний жіночий день (повна назва за рішенням ООН – Міжнародний день боротьби за права жінок і міжнародний

мир), а мільйони жінок і дівчат отримують привітання. Деякі люди в цей день згадують досягнення боротьби за права прекрасної статі, інші асоціюють цей день зі святом весни і краси.

14 лютого 2023 року група депутатів Верховної Ради запропонувала внести зміни до Кодексу законів про працю України щодо свят. Зокрема, замість Міжнародного жіночого дня 8 Березня – встановити День української жінки (День українки) 25 лютого, бо це день народження Лесі Українки, а на другу неділю травня – День матері. Ініціативу спрямували «на визнання усталених традицій і вкорінення історичної пам'яті в українському культурному просторі». Автори законопроекту також апелюють до радянського коріння свята: «Досі на державному рівні визначено вихідним днем 8 березня – так званий Міжнародний жіночий день, встановлений окупаційним московським режимом з

ЖІНКА ЯК ВИТВІР ГОСПОДА

Закінчення. Початок на с. 7

метою популяризації власного погляду на роль і місце жінок. Його впроваджено за ініціативи Клари Цеткін у 1921 році, з прив'язанням до початку Лютневої революції в Росії 1917 року».

Справді, Лютнева революція в царській Росії, яка привела до повалення монархії й демократичних перетворень, розпочалася з масових вуличних демонстрацій жінок із вимогами «хліба й миру». Ця знакова подія в Петрограді відбулася 23 лютого за юліанським календарем, тобто 8 березня – за григоріанським. У передреволюційній Російській імперії було чимало дуже активних жінок – членів різних політичних рухів лівого спрямування, які вкрай серйозно ставилися до жіночої рівноправності. Це примусило зробити цю вимогу частиною політичних програм низки партій, у тому числі комуністів. Згодом, прийшовши до влади, більшовики були змушені віддячити жінкам за підтримку і визнати їхній внесок у революційні події, законодавчо закріпивши рівні політичні, соціальні та громадянські права жінок.

Насправді більшовики розглядали потенціал організованого і свідомого жіноцтва інструментально: праг-

нули поставити його під свій контроль та використати для посилення власного політичного впливу на суспільство. Згодом з'явилися лозунги «Міцна сім'я – міцна держава», «Сім'я – ячейка общества» і т. ін. Зовні наче й правильно, але відбувалося переформатування Господніх істин на угоду правлячій партії, геть забувши слова із Писання: «І сотворив Бог людину на Свій образ; за Божий образ сотворив її; чоловіком і жінкою сотворив їх» (Бут. 1:27).

Бог сотворив жінку допомагати чоловікові – не для того, щоб обмежувати та контролювати прекрасну стать, а щоб дати можливість і жінкам, і чоловікам бути рівними в досконалості співтворарстві. Це один з перших дарів, які Творець дав людині, і які після гріхопадіння Адам і Єва винесли за ворота раю. Коли в шлюбі керуються божественними принципами та підкорюються їм, він стає благословенням, допомагає зберегти моральну чистоту і щастя людського роду.

Нині ведеться полеміка з приводу одного із найприємніших світських свят, де в центрі уваги перебуває жінка – досконале Боже творіння. З боку православних усе частіше лунає пропозиція: замінити Восьме

березня – днем жінок-мироносиць (третя неділя після Великодня).

Господь дає основну настанову: любити свого ближнього. Особливо це стосується сім'ї. «Покине тому чоловік батька й матір, і пристане до дружини своєї, і стануть обоє вони одним тілом, тому-то немає вже двох, але одне тіло. Тож, що Бог спарував, людина нехай не розлучує!» (Мф. 19:5–6).

Багатьом українкам усе ще нелегко відмовитися в цей день (восьмого березня) від не частої у нашому непростому житті нагоди отримати якісь прояви уваги і подарунки. Безумовно, що кожна з них заслуговує на повагу, любов, турботу, добрі слова і підтримку щодня, повсякчас, а не як виняток – раз на рік. Адже в образі Весни треба бачити насамперед жінку – рівноцінну й рівноправну людську особистість, поважати її людську гідність і шанувати її права. Саме такою жінку створив Господь як особливу людину на подобу Собі, для щасливого життя на землі й для вічного – у Царстві Небесному.

Віталій КЛИМЧУК

«БОГ У ДУШІ»: ВІРИТИ, АЛЕ НЕ ХОДИТИ ДО ЦЕРКВИ?

Не бажаючи відвідувати храм Божий, багато людей для цього знаходять дивні підстави і нібито аргументовані виправдання. Жити християнським життям набагато складніше, безсумнівно, ніж вести «розважальне шоу». (Бо є люди, котрі називають себе християнами, а поведуться зовсім не по-християнськи. Їх життя – як «розважальне шоу...»)

Дуже зручно мати собі кишенькового «бога в душі», який відповідає усім твоїм вимогам. Він, ніби джин із пляшки, який готовий виконати будь-які твої забаганки. Такий «бог в душі» допомагає вирішити справи: допомагає в коханні, допомагає здобути гроші і т. п. Він перебуває в нескінченній згоді з цією людиною і абсолютно не перечить їй. Саме для цього потрібна релігія така, як «бог у душі». Хоча християнство такого Бога не знає.

«Богодушество» (назвімо це так) зумовлене духовною лінню і духовним розслабленням. У першу чергу, це лін ходити до храму, це лін брати участь у церковних таїнствах, це лін молитися, це лін читати Священне Писання і твори святих отців. І найпопулярніше виправдання для того, щоб пояснити самому собі, є те, що не важливі зовнішні прояви моєї віри: я вірю в душі, значить, так нормально.

У принципі, це правдиве наполовину твердження, адже віра в Бога починається всередині тебе. Але прояви твоєї віри обов'язково мають вилитися назовні. Саме тому Церква пропонує практику віри для таких людей. Якщо

ми живемо, то в нас же є зовнішні ознаки життя: це дихання, пульс, якісь життєві рефлекси. Так само віра повинна якось відобразитися, повинна бути видимою, щоб розуміти, що вона не є мертвою. Адже «віра без діл – мертва».

Якщо говорити по-серйозному, то Церква пропонує те, що доведеться робити: тобто потрібно буде відвідувати храм Божий. Адже ми бачимо заповіді Божі, що шість днів працюй, а сьомий – віддай Господу Богові своєму. Потрібно буде сповідатися, потрібно буде

здається... (Коли ж християнин веде побожне життя, то таким його бачать не тільки у церкві, але і в побуті та кругом.) Доведеться вийти із зони комфорту, доведеться перестати служити своїм бажанням.

Саме тому грішні люди не хочуть змінюватися і каятися. Вони досить часто перекладають свою відповідальність на інших через те, що не ходять до храму. До речі, дуже зручно перекласти свою відповідальність на інших. Це зрозуміла причина, але абсолютно не до-

росла поведінка. Кому не зустрілися ці бабці, які кажуть: де у храмі потрібно стати, ти не так хрестися, ти не те робиш... Кому такі бабці не зустрілися, для них знайдуться «попи на мерседесах». І якщо ці люди навіть у житті їх не бачили, особисто навіть не знають, зате вони читали про це в інтернеті. Вони свято в це вірять. Кому не подобається в церкві спів, кому не подобається в церкві дим, кому не подобаються довгі служби, кому не подобається священник чи проповідь його. Причин знайдеться занадто багато. Але в кінці кінців виявиться, що помимо всього цього місця для Бога «в душі» не знайдеться.

Там знайдеться місце для своїх улюблених пристрастей, гріхів. Але щоб виправити це, потрібно бути християнином не на словах, а обов'язково у ділах. Повторю, що віра без діл мертва.

Священник Дмитро ЧЕРЕНЮК,
клерик луцької парафії
Холмської ікони Богоматері

Шановні читачі, дорогі брати і сестри! Не використовуйте наш часопис у господарських цілях. Якщо газета Вам уже не потрібна – передайте її ближнім або в бібліотеку.

СЛОВО ПРАВОСЛАВНОЇ
ЦЕРКВИ УКРАЇНИ
– НА ВОЛИНІ

ЧИТАЙТЕ

Різноманітна духовна література: запитуйте у храмах, книгарні-бібліотеці «Ключі» за адресою: Луцьк, просп. Волі, 2 (навпроти ЦУМу, біля обласної юнацької бібліотеки). Розпорядок роботи: будні – 10.00 – 19 год; свята, суботи й неділі – 10–17 год.

ДИВІТЬСЯ

Передача «Духовна абетка»: середа – 20.00. «12 канал»

СЛУХАЙТЕ

Передача «Благо»: неділя – 6.30; FM-радіостанція «Сім'я і дім» (102,4 МГц).

ЧИТАЙТЕ, ДИВІТЬСЯ, СЛУХАЙТЕ

Сайт pravoslavnavolyni.org.ua – історія, устрій єпархії, святині, персоналії, документи, новини, фото, газета, книги, аудіо, передруки.

ВОЛИНСЬКІ
ЕПАРХІАЛЬНІ
ВІДОМОСТІ

За єдину Пам'ять Українську
Православну Церкву!

Свідоцтво про державну реєстрацію: ВЛ №219 від 03. 08. 2004 р.

Засновник і видавець – Управління Волинської єпархії
Православної церкви України (Волинська духовна консисторія)

Віддруковано у ФОП Борсук Л. П., м. Луцьк, пр. Волі, 27. Тел. (0332) 71-03-01, ел. пошта: poligrafip_lutsk@ukr.net
Зам. №424 Наклад 1015 пр. Передплатний індекс: 91241.

РЕДАКЦІЯ

Віталій КЛИМЧУК (головний редактор), Віктор ГРЕБЕНЮК (літературний редактор і коректор),
протоієрей Віталій СОБКО, Арсен ГРЕБЕНЮК (верстка)

При використанні матеріалів часопису для публікації в інших ЗМІ посилання на нього обов'язкове.
Редакція не завжди поділяє позиції авторів, які несуть відповідальність за достовірність поданої інформації,
та залишає за собою право редагувати матеріали або не друкувати їх зовсім.
Рукописи не рецензуються і не повертаються, листування з читачами тільки на сторінках газети.

ДОВІДНИК ВОЛИНСЬКОЇ ДУХОВНОЇ КОНСИСТОРІЇ

43025 Луцьк, Градний узвіз, 1. volynkonstoria@ukr.net
Час роботи: понеділок-п'ятниця (крім святкових днів), 10:00-16:00, обідня перерва – 13:00-14:00

КЕРУЮЧІ ЕПАРХІЄЮ

Митрополит Луцький і Волинський МИХАІЛ. Тел. (0332) 72-44-64

КАНЦЕЛЯРІЯ

Канцлер - протоієрей Микола ЦАП. Тел. (0332) 72-53-63
Вице-канцлер - протоієрей Олександр БЕЗКОРОВАЙНИЙ. Тел. (0332) 72-44-64

ІНФОРМАЦІЙНО-ВИДАВНИЧИЙ ЦЕНТР

Тел. (0332) 72-21-82 Голова центру - протоієрей Віталій СОБКО. Моб. (050) 661-56-68
Інформаційна служба (збір та опрацювання даних про діяльність єпархії)
infosluzhba@ukr.net Сайт - pravoslavnavolyni.org.ua info@pravoslavnavolyni.org.ua
Пресслужба (співпраця зі ЗМІ) - пресекретар протоієрей Віталій СОБКО.
pres-sluzhba@ukr.net

Газета «Волинські єпархіяльні відомості». hazeta.vyev@gmail.com

Телестудія «Собор» - головний редактор диакон Сергій ПАНАЩУК

Радіостудія «Благо» - головний редактор протоієрей Віктор ПУШКО. blago@ukr.net

Видавничий відділ і книгарня-бібліотека «Ключі» -
завідувач Дмитро ГОЛОВЕНКО. Тел. (050) 339-73-66, (067) 570-57-97 kljuchi@ukr.net

КАПЕЛАНСЬКА СЛУЖБА

Старший капелан - протоієрей Олександр БЕЗКОРОВАЙНИЙ

ПЕНІТЕНЦІАРНА СЛУЖБА

Голова - протоієрей Андрій МОВЧАНЮК. Тел. (050) 661-12-46, garas100@gmail.com

ПАЛОМНИЦЬКИЙ ЦЕНТР «УКРАЇНА»

Керівник Лариса САВЧУК. Тел. (0332) 71-83-77, (050) 812-09-79

ВІДДІЛ У СПРАВАХ ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ

Голова - протоієрей Юрій БЛИЗНЮК. Тел. (095) 538-05-87

УПОВНОВАЖЕНИЙ ЕПАРХІЇ У СПРАВАХ СІМ'Ї

протоієрей Василь КЛОЧАК. Тел. (066) 571-75-27

ВІДДІЛ З ПИТАНЬ ЗДОРОВ'Я ТА ПАСТИРСЬКОЇ ОПІКИ МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДІВ

Голова - протоієрей Назар БАБІЙ. Тел. (066) 215-84-27

ВІДДІЛ ЕКОЛОГІЇ ТА ЗАХИСТУ ДОВКІЛЛЯ

Голова - ігумен Никодим (СМІЛИЙ). Тел. (068) 698-64-10